

ВЪРА и ДЪЛО

Бюлетин на II Каварненска енория на храм „Св. вмчк Георги“

брой 3 (17), година V, май 2019 г.

Раздава се даром

Основан е през м. декември 1940 г.

БЛАГОВЕСТИЯТА НА КАВАРНА

По установена вече благочестива традиция и този Гергьовден бе посрещнат с картичка с изображението на каварненския храм, посветен на великомъченика победоносец. Творбата е дело на младата художничка Християна Спасова от Казанлък. Тя е завършила художествената гимназия в родния си град, а в последствие и факултета „Изобразителни изкуства“ към Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Християна вече има две самостоятелни изложби и е участвала в няколко други. Споделя, че обича да рисува акварел и графики, а напоследък се занимава и с дигитално изкуство.

Творбата ѝ, изобразяваща каварненския храм, се отличава с простота и пестеливост на изразните средства. Техниката е химикал, а за небето е използван малко акварел. Размерът на картичката е 90 x 140 мм. Акцентът е върху самия храм, като без да се навлиза в детайли е предадено усещането за непосредственост и хармоничен покой. Самата Християна казва за творбата си: „Църквата, колкото и да е тривиално, наистина е най-хубава от този ракурс. Вдъхнових се за техниката – исках да изглежда като старинна чернобяла илюстрация, да бъде уютно. Дърветата са голи, за да има акцент към храма, понеже така е по автентично. Котката е там, за да подчертае отношението и атмосфера към църквата. Нейните обитатели и екстериор – не само хората.“

Дизайнер на самата картичка отново е дългогодишната ни споспешничка Глория Ангелова.

Това е поредният ѝ дар в инициативата за попу-

ляризирането на каварненските храмове, както и за привличането на повече хора към тях. Неведоми са пътищата Господни и никой не знае кога едно – дори най-малко дело – може да доведе човек до вратите на Църквата. Често пъти дори обикновеното любопитство – а още

повече такова, което е провокирано от нагледен образ – е ставало повод за възкръвяване и спасение на човешки души. Гореща е благодарността ни към Глория и Християна, както и към всички, които в годините дадоха своята лепта за благовестието и за връщане към корените ни.

Отново са тиражирани и хартиени копия на храмовата икона, които бяха раздавани за благословение на Гергьовден, когато е и

официалният празник на град Каварна.

Картички с изображения на църквата „Св. вмчк Георги“ се издават за девета поредна година – първата беше отпечатана през 2011 г., когато се отбеляза 175-та годиш-

нина на храма. Отдавна вече тези лимитирани картички разнасят обрза на храма не само в България, но и отвъд пределите на родината ни. И отдавна се превърнаха в още един повод за благовестие, благодарение на постоянството и ентусиазма на Атанас Димитров – АтаДим, който винаги носи Каварна в сърцето си и навсякъде разнася полъх от историята, културата и духовността на родния си град.

Замисляйки се за тази инициатива и поводът, по който тя възниква, не можем да не възкликнем „Благодарим ти, Господи! И Слава Богу за всичко!“.

Тиражираното хартиено копие на храмовата икона

Като освободител на пленници
и на бедни защитник,
на немощни лекар,
на царе поборник,
победоносни
великомъчениче Георги,
моли Христа Бога,
да се спасят нашите души.

Тропар, гл. 4

© Атанас Димитров – АтаДим, 2019

Тиражираната художествена картичка за храмовия празник

Храм „Св. вмчк Георги“ (1836) – Каварна, България
Church of St. George, the Great Martyr (1836) – Kavarna, Bulgaria

© Атанас Димитров – АтаДим, 2019 | Atanas Dimitrov – Atadim, 2019

УМ Християна Спасова | Илюстрация: Глория Ангелова

ТЪРЖЕСТВО НА СВЕТИ ВЕЛИКОМЪЧЕНИК ГЕОРГИ В КАВАРНА

„Като знаем, че ти е дадена благодат от Бога, ние празнуваме твоята памет, великомъчениче Георгие, и като припадаме с усърдна молба пред твоя чудотворен образ, ограждаме се с твоята всесилна в Господа помощ, като с неборима стена. Затова, възхвалявайки те, усърдно викаме Богу: Алилуя.“

На 6 май своя храм празник тържествено отбеляза църквата „Св. вмчк Георги“ в Каварна. Светата литургия беше отслужена от председателя на храма ик. Василий Селемет. Голямо множество християни тържествено прослави своя покровител и закрилник на града. Специални гости на духовната радост бяха представители от побратимения на Каварна град Михайловце в Словакия.

Много боголюбиви миряни съмолитстваха и преживяваха духовната радост от празника. В края на богослужението о. Василий се обърна към присъстващите със слово за подвига на св. вмчк Георги, който макар и млад на години, проявил истинско мъжество в изповядването на своята вяра.

Светата Църква ни дава примерите за страданията на Божиите угодници за да ни научи. Да ни научи, че и ние трябва да живеем нашия живот с търпение и добродетели. От нас не се иска мъченичество. Но Бог изисква от нас да действаме според Неговия закон. Казано е: „Ако Ме любите опазете Моите заповеди.“ (Йоан 14:15). Нека да бъдем истински християни. Да имаме търпение и да се пазим от всеки грях. Да търпим така както мъчениците са страдали за Христовата вяра. Нека ни бъдат за пример християните от ранната Църква, които са били свързани помеж-

ду си като братя, не се клеветяха, не злословиха и не завидяха един другиму. Затова милостта Божия бе върху тях и те преодоляха всички изкушения, които животът им поднесе.

Днес, почитайки паметта на св. Георги, се възхищаваме и е необходимо да прегърнем неговата вяра, неговото мъжество. И най-вече както той беше пример за онези, които са около него, така и ние в своя духовен път и живот, в своя кръстоносен поход към Царството Небесно, трябва да бъдем пример за тези, които са около нас. Пример за силна вяра, силна надежда и на любов помежду ни, за да познае светът, че сме Христови, а не служим някому другиму...

По традиция, при раздаването на нафората, всеки получи и скромна дар – кошие на храмовата икона и художествена картичка с изображение на празнуващата черква.

След светата служба бе отслужен водосвет за здраве и благословение на жителите и гостите на Каварна и бяха осветени приношения за здравето на благочестивите християни и техните семейства.

По молитвите на св. вмчк. Георги нека Бог чуе нашите просби и нека ни бъдат честити и благословени дните!

ВД

сн. Дияна Георгиева

МЪДРОСТ ХАРАКТЕРИЗИРА ВСИЧКИ ДЕЙСТВИЯ НА СВ. АТАНАСИЙ

Ако требаше да определим с една дума всичките достойнства и всичките особености на личността и на живота на св. Атанасий, ние бихме ги определили с думата – мъдрост. Мъдрост в учението, както и в живота; мъдрост в борбата, както и в мирната дейност; мъдрост в изобличаването, както и в утешението; мъдрост в отношението към враговете, както и към приятелите – тази мъдрост никога не е изоставила св. Атанасий. В дни на щастие, както и в дни на мизерия, на славната Александрийска катедра, и в дни когато скитал в изгнание из Египетската пустиня, той живеел еднакво мъдро и славно и работел за тържеството на истината.

Когато морето е тихо и гладко, когато на неподвижната му повърхност се отразяват най-незначителните предмети и през чистия и прохладен въздух за погледа открива необхваната далечина, – тогава даже и един неопитен кормчия може да управлява кораба, който се движи по морската гладка повърхност леко и плавно, като пица по въздуха. Но при жестока буря, когато морските вълни ту повдигат кораба на своите гребени на огромна височина, ту го спуснат чак до дълбочините на ада, заплашвайки да го изхвърлят на пясъка или да го счулят във високите стръмни скали на брега, когато гъста мъгла скрива най-близките предмети и даже светлината на лампите на фаровете угасват, – тогава е необходим извънредно мъдър и изкусен

кормчия, който да може да избяга от опасността и да докара своя кораб неповреден до тихо пристанище.

За славата на Църквата, за научаването на следващия кормчия на църковния кораб, за утешението на всички вярващи историята е запазила образа на св. Атанасий Велики, като най-голям църковен кормчия, който в най-тежкото за Христовата Църква време, когато бучала най-свирепа буря, когато под нейното влияние угасвали и Малоазийските, и Цариградските и други църковни фарове, когато мнозина кормчии бяха напуснали своите постове, – той един застана смело при кормилото на църковния кораб, издържал мъжествено всичките бурни тласъци на вятъра, студът на зимната буря и не предал поста си, докато не била настъпила тишина и не се очертавал обещаващия почивка и мир бряг.

Православната църква два пъти в годината ублажава паметта на св. Атанасий – на 18 януари (счита се, че този е денят, когато св. Атанасий се е върнал от заточение в 337 г.) и на 2 май (успение на светителя). В тези дни тя го нарича „велико украшение на светителите“, – „учител на учителите на мъдрите, причислен към апостолиите“, „правило на светителството“ за светителите.

**протопрезвитер
Георги Шавелски**

Шавелски, протопрезв. Г. Свети Атанасий Велики – светител на Църквата и светилник на Православието, София, 1924, с. 38-39, 58-59

Успение на св. Атанасий Велики.
Миниатюра из „16 слова на Св. Григорий Богослов“, трета четвърт на XI в.

Да бъде вечна славата ти, светий отче, за подвизите, които си извършил и за твърдостта, с която си отстоявал на всички клевети, гонения и страдания, за да утвърдиш правата и истинна Христова църква! Ти не си се убоял от царе и боляри, не те е стреснал насоченият към гърдите меч и жилото на скверните хули не е покрусило сърцето ти, защото винаги високо си издигал пречестния кръст на Господа нашего Иисуса Христа и с непоклатима вяра си го пазил чист и неосквернен от долни богохулци. Да пребъде твоята слава, светий отче, докато свят светува и вярата ти да се прелее в сърцата на всички християни, за да се укрепят с нея и смело да се борят за Христовата правда!“

СВ. ЕФРЕМ НОВИ – БЪРЗИЯТ ПОМОЩНИК В БЕДИТЕ

Дивен е Господ в Своите светили! И няма нито един от тях, който с живота и със смъртта си да не свидетелства за великата и непостижима Божия Любов към човека, но и за още нещо – за отповора, който самият човек може и трябва да даде на тази Любов. По думите на митрополит Антоний Сурожски Страшният съд ще бъде онзи момент, в който ще разберем, че на великата Божия Любов към нас, ние сме отвърнали с безразличие. В същото време св. ап. Павел ясно ни казва, че никой и нищо не може да ни отлъчи от любовта Божия в нашия Господ, Иисуса Христа (Рим. 8:38–39).

Страшни думи са тези... И биха били дори непонятни за охладнелия днес човек ако ежедневно няхахме пред себе си примера на светилите, простияли в различни времена от човешката история, но – бидейки живи в Господа – неспиращи да докосват и нашите сърца, да изгълват живота ни с дивното благоухание на чудото.

600 години ни делят от времето, в което е живял един дивен човек. Родил се на Кръстовден през 1384 г. и бил наречен Константинос Морфис. Едва 14-годишен – за да избегне насилиственото присъединяване към турската войска, той напуска овдовялата си майка и братята си и постъпва в манастир. Приютява го Ставропигиалната обител „Благовещение на Пресвета Богородица“ в планината Амомон, в Атика, до селището Неа Макри. Там – бидейки още почти дете – той намира нови братя и започва да води монашески живот, приемайки името Ефрем.

За живота в обителта по онова време не ни е известно много, освен това, което самият св. Ефрем разкрива след намирането на мощите му на 3 януари 1950 г. от майка Макария и един работник в манастира. Дивното благоухание, което се разнесло в този миг, уверило и двамата, че на това място е погребан човек, простиял в Бога. Знаем, че мъченическият му път започва в деня на рождението му, а годината била 1425-а. 12 месеца по-рано той се бил оттеглил на уединена молитва в своята пещера и когато се върнал в манастира пред него се разкрила ужасяваща гледка – монасите били избити, а обителта разорена. За съзлите, с които погребал своите събратя по-късно разказал сам св. Ефрем. Още година проживял той в манастира преди да бъде заловен от турците и предаден на страшни мъчения, които продължили

осем месеца и половина. За тези дни на ужаси, в които е трябвало само да се отрече от своя Господ и Бог, за да избегне страданията, светецът разказва в различни съновидения пет века по-късно: „Родих се на 14 септември – деня на Кръста. На този ден започнаха и мъченията ми. Починах 42-годишен“. Не би могло човек да узнае на какво е бил подложен кроткият и незлоблив монах без да потръгне от ужас и съчувствие. Като че само върху

този великомъченик за Христовата вяра била съсредоточена цялата злоба и жестокост, събирана през вековете. Мъченическият му път завършил на 5 май 1426 г., а мощите му се покоят в специален ковчег в манастира Неа Макри. Паметта на светеца е определено да се чества в деня на неговата смърт и на 3 януари, когато са били открити мощите му.

Днес наричат св. Ефрем „светецът светкавица“, защото често пъти помага още докато човек изрича молитвата си към него. Все повече са хората, които споделят за бързата – а в много случаи и неочаквана – помощ, която им оказва. Практически няма проблем, за чието решаване св. Ефрем да не може да помогне – здравословен, служебен или пък личен. Известни са много случаи, в които чрез неговото застъпничество са били излекувани не само сериозни заболявания, но са изцелявани и бесновати хора, друти са се освобождавали

от наркотичната си зависимост... Почитта към св. Ефрем отдавна вече е преминала пределите на Гърция и е особено силна в Румъния, Молдова, а вече и в България. Изгълнява се казаното от него: „Малко преди да дойдат ужасите ще направя много чудеса, за да повярва светът и да се спаси“. Чудесата на свети Ефрем се случват ежедневно и все повече са хората, които идват в манастира му, за да благодарят за получената помощ. Явявал се е на мнозина, обърнали се към него с искрена вяра, но не са малко и случаите, в които сам намира страдащите и се намесва благодатно в живота им. Любовта му, която не е позволила нищо да го отлъчи от Господа Иисуса Христа, днес се излива над всички – вярващи и невярващи, праведни и грешни, търсещи и намерили... Няма човек, на когото св. Ефрем не би помогнал в затруднение, както и няма предел за Божията любов към нас.

По молитвите на преподобномъченик Ефрем Нови Чудотворец, Господи Иисусе Христе, помилуй ни грешните!

Ивана Радонова

СМЪРТТА И ВЪЗКРЕСЕНИЕТО

Колко още време ще живеем на земята? Дълго ли ще продължат тукашните страдания в зло? Целият човешки живот, в сравнение с нескончаемостта на Бога, е непродължителен. Още по-кратък е остатъкът от живота ни, т.е. прекъсването на човешкото дишане, свършекът на земния живот. С какво ни е изпреварил покойникът? Дълго ли ще го оплакваме, защото се е преселил от тук? Няма ли да побързаме и ние самите към това жилище? Няма ли и нас скоро да покрие такъв камък? Няма ли и ние, след кратко време, да станем такъв прах? В кратките дни, които ни предстоят, не толкова ще придобием добро, колкото ще видим, ще изпитаме, а може би и извършим зло – а след това всеки ще принесе общия и неизменен данък на закона на природата. Едни ще съпроводим до гроба – други ще изпреварим в смъртта; едни ще оплачем – на други ще послужим за предмет на плач; от тях ще получим дар от създи – какъвто ние сме принесли на покойници! Такъв е временният ни живот на земята – така забавно е нашето явление на земята: да възникнеш от нищо – и, като възникнеш, да се разрушиш!

Ние сме това, което е краткият сън, неуловимият призрак, полетът на птица, плуването на кораб, прах разсеян, кратко дишане, пролетна роса, увехнал цвят – с времето се раждат и във времето отлитат. „Дните на човека са като трева: като полски цвят – тъй цъфти той!“ (Пс. 102:15). Така прекрасно е разсъждавал за нашата немощ божественият Давид! „Видях всички работи, които се вършат под слънцето“ – казва Еклезиаст; мислено разгледах всичко човешко: и тленно богатство, и суетен разкош, и преходно могъщество, и непостоянна слава, и горда мъдрост – неща, които бързо преминават и малко се

притежават. И какво особено има във всичко това? „Суета на суетите – и всичко е суета и гонене на вятъра!“ (Екл. 1:2 и 14). Всичко това е някакво си неразумно стремление на душата и развлечение за човека, осъден на това, може би, за древното му падение... В заключение на речта си, Еклезиаст казва: „Бой се от Бога и пази Неговите заповеди“ (Екл. 12:13) – тук е границата на човешкото недоумение! Ето единствената полза от тукашния живот: в суетата на видимото и във водовъртежа на страданията да се стремиш към постоянното, към несътвореното, към вечното!

Нека престанем да оплакваме покойника! Ние знаем от какви злини той се освободи – нека оплакваме сами себе си, защото знаем за какви бедствия сме оставени още на земята и какви още ще навлечем над себе си, ако не се предадем искрено на Бога, ако не преминем благочестиво настоящето, ако не побързаме към горния живот, ако не се откажем от земния живот, ако не тръгнем подир Духа, Който ни води в небесното! Всичко това е скръбно и трудно за малодушните – но леко и благо за мъжествените по дух. За какво да малодушествам в надеждата? Защо да се прилепвам към временното? Ще дочакам архангелския глас, последната тръба, новото небе, промяната на земята, освобождението от тленността, обновата на всемира. В мене има две неща: едното е общо със земята – другото с Бога; едното е с плътта – другото с духа. Длъжен съм с Христа да се спогреба – и с Христа да възкръсна: да стана наследник на Христа, дори и син на Бога!

Св. Григорий Богослов

Ибришимов, протод. Г. Духовни бисери от светите отци. София, 1942, с. 172-173

БИТКАТА СЪС СЕБЕ СИ

Св. великомъченик Георги – 6 май

На някого може да му се стори, че животът на св. Георги е стара история за минал героизъм. Всъщност, както и всички светии, този велик мъченик е наш съвременник. Защото е приел в себе си Бога, Който е над времето и пространството. Защото Истината винаги е по-голяма от времето. Животът на св. Георги е и наша лична история, доколкото е изобличение на дребнодушното ни и липсата на духовна амбиция. Ако искаме да празнуваме истински паметта на светеца, трябва да погледнем този факт лице в лице.

Св. Георги е имал всичко, към което се стремим, към което се стреми цялата съвременна култура. Живеел в столицата на света, имал много пари и имоти, бил изключително красив и твърде млад изградил буквално главозамайваща кариера, която го издига до трибун и член на държавния съвет. И изведнъж той се отказал от всичко това, за да се изправи срещу владетеля на света – Диоклециан. Изправил се не като въоръжен бунтовник, не като революционер, а като християнин, като жертвен агнец. Защо? Отговорът на св. Георги бил: „Заради Истината, която е Сам Христос!“ Някои от нас, подобно на Пилат Понтийски към Христос, биха му казали: „Що е истина?“ (Иоан 18:38), в смисъл на „Какво толкова е истината? Струва ли си да се откажеш от всичко това, за което светът мечтае, на което принася непрестанно жертви, дори от самия си живот, заради истината?“ И на това св. Георги дава красноречив отговор. Той избира голямото, а не малкото, вечното, а не временното, безценното пред тленното и в крайна сметка – живота пред смъртта. А повече от всичко избира любовта. Любовта към Онзи, Който пръв толкова ни възлюби, че стана човек и вместо нашите грешки умря на Кръст и възкръсна.

Чрез подвига на св. Георги и другите мъченици и подвижници човечеството дава адекватен отговор на изумителната Божия любов към нас. Всеки, познал Божията благодат, не може да бъде обвързан със земни пристрастия. Той е по-голям от тях. И тази любов може да прегърби всякакви мъчения и излиза победителка от тях. Затова и св. Георги правдиво е наричан Победоносец. В това приятелство с Бога човек само привидно губи живота си, а всъщност намира вечен живот, изпълнен с блага, които земният ум не би могъл дори да си представи. Затова паметта на светеца не може да се чества (само) с ядене на агнешко. Празникът му се разбира чрез приближаване до логиката му на живот. Чрез промяна на житейските приоритети от земното към небесното. Чрез храбра решимост да изпълниш заповедите на Бога, дори и това да ти коства живота. „Защото, който иска да спаси душата си, ще я погуби; а който погуби душата си заради Мене и Евангелието, той ще я спаси.“ (Марк 8:35).

Екипът на „Въра и Дело“ търси съмишленици и подкрепа! Всеки желаещ може да ни помогне по най-удачния за него или нея начин: писане на статии, репортажи, пътеписи, преводи, разпространение на бюлетина и др.

За нас ще е радост присъединяването на всеки от вас! Ще се радваме и да споделяме своите умения и заедно да придобиваме нови. Всяка помощ е добре дошла, а всеки помощник – част от богатата съкровищница на сърцата.

За повече информация – dompo@abv.bg, 088 9289387.

Може да четете напълно безплатно броевете на „Въра и Дело“ в интернет – www.yumpu.com/bg/atadim

Това, за което говорим, необходимостта от промяна, може да бъде видяна навсякъде в живота ни. В дребната властолобивост на управниците ни, които заради някой лев и удоволствието „да си отгоре“ погубват собствената си страна. В угодническата усмивка на някои придворни глашатаи, които са съгласни да украсят която и да е лъжа, само и само да бъдат със силните на деня... поне още малко. В начина, по който богатите бизнесмени унижават човешкото достойнство на своите работници. Както и в това, че те дори не подозират, че работниците им трябва да имат достойнство. В горделивия поглед на този, който с ума си се е издигнал над другите.

Сякаш че Бог е дал таланта, за да се гордееш с него и така да погубваш душата си. В порочния живот на „звездите“, които не знаят колко временна е човешката слава и как погрознява с възрастта тялото, навикнало на блуден живот. В непрекъснатите конфликти, в които живеем, в начина, по който сме се впили в делника, в благата на този свят, сякаш че друг не съществува. В мечтанието ни този свят да се превърне в добре охранен плътски рай. В мисълта за себе си... Аз това, аз онова... Колко много още може да се изброява...

Цялата тази мрачна картина показва, че ние живеем в една среда, която не се интересува от „Истината, Която е Сам Христос“. В една среда не на победоносци, а на неудачници, на лузъри. На хора победени от света и завладени от него.

Какво може да се направи? Нима човек може да промени света?

Разбира се, че не може. И все пак... Може да промени себе си. А това не е малко. Може да постави Христос там, където е мястото му – в центъра на сърцето. И да започне да воюва с Диоклециан. И да каже: „Колкото и да ме измъчва егоизма ми, аз няма да му се покоря.“ Всеки, който започне да се променя – променя и всичко около себе си. Св. Серафим Саровски казвал: „Радост моя, придобий мирен дух и хиляди около теб ще се спасят.“ Само помислете каква би била тази страна, ако в нея имаше поне един св. Георги, поне един св. Серафим...

Битката със себе си и с правилата на този свят (вътре и извън нас) е трудна. Но нима на мъчениците и на всички праведници им е било лесно? Дори да живееш в грехове, не е лесно. Нужна ни е поне малко храброст. Всички ние обичаме приказки за любов. Но се иска малко смелост, за да я поставиш за основа на живота си и да се каеш за моментите, в които не си постъпвал според нея. В тази битка човек не е сам. Нима св. Георги е бил сам? Христос е бил с него и му е помагал. И на нас ще помогне, стига да поискаме... „Който има ухо, нека чуе, що Духът говори на църквите: на оновова, който побежда, ще дам да яде от дървото на живота, що е посред Божия рай.“ (Откр. 2:7).

протоиерей Владимир Дойчев

храм „Св. преп. Наум Охридски Чудотворец“, София

храм „Св. вмчк Георги“

9650 Каварна, ул. „Г. С. Раковски“ 2, тел.: 0570 82584

Основател на енорийския бюлетин: **о. Василий Яков**

Идея за възстановяване на изданието, съставител и издател:

Атанас Димитров – АтаДим, редактор: д-р Ивана Радонова,

предпечатна подготовка: Бисер Стоянов

ISSN 2535 – 0455